

Українська академія аграрних наук
Інститут тваринництва

Науково- технічний бюлетень 99

2009
Харків

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК

ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА

Науково-технічний бюлетень

№99

Харків-2009

УДК 636

У науковому збірнику висвітлено результати науково-дослідних робіт із різних напрямів сільськогосподарського виробництва. До випуску включені матеріали щорічної науково-практичної конференції молодих вчених *“Нове бачення перспектив аграрної науки молодими вченими”* (16 грудня 2008 року, ІТ УААН, м. Харків) //Науково-технічний бюлетень, №99.- Інститут тваринництва УААН.-Х., 2009.- 192 с.

Для науковців і спеціалістів сільського господарства.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія ХК №373 від 12.06.1996 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор –

Руденко Є.В., член-кореспондент УААН, доктор вет. наук, директор ІТ УААН;

Заступник головного редактора –

Вакуленко І.С., доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник;

Відповідальний секретар редколегії –

Гончаренко Л.В., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник.

Члени редакційної колегії:

Помітун І.А., кандидат с.-г. наук; заст. директора з наукової роботи;

Шаповалов С. О., кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник,
заст. директора з координаційно-методичної роботи;

Бугров О.Д., доктор біологічних наук; професор;

Волков Д.А., доктор с.-г. наук; професор;

Коняга В.М., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;

Кузьміна Н.І., ст. наук. співробітник;

Мирось В.В., доктор с.-г. наук; професор;

Михальченко С.А., доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник;

Осташко Ф.І., доктор біологічних наук, професор, академік УААН;

Прудніков В.Г., доктор с.-г. наук; професор;

Россоха В.І., кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник;

Савран В.П., доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник;

Сачук А.В., нач. відд. організації виробництва і ринків продуктів тваринництва;

Ткачова І.В., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;

Чигринов Є. І., доктор с.-г. наук; професор.

Адреса редакційної колегії:

62404, Харківська обл., Харківський р-н, п/в Кулиничі,

Інститут тваринництва УААН, кімн. 28;

тел. 740-32-98, факс 740-39-94, Email: it_uaan@bk.ru

Видано за рішенням Вченої ради Інституту тваринництва УААН
(протокол №2 від 23 січня 2009 р.).

Науково-технічний бюлетень ІТ УААН включений до переліку №1 наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватись результати дисертаційних робіт (за постановою ВАК України від 9 червня 1999 р. №1-05/7).

© Інститут тваринництва УААН, 2009

Технологія виробництва продуктів тваринництва

УДК 636.2.082.083

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСТЕР'ЄРУ КОРІВ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ПРИ РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ УТРИМАННЯ

Рецензенти: канд. с.-г. наук Данишин В.О.; канд. с.-г. наук Ткачова І.В.

Н.Г. Адміна

Інститут тваринництва УААН

У статті викладено результати досліджень особливостей екстер'єру корів чорно-рябої молочної породи при безприв'язній і прив'язній технологіях утримання.

Встановлено взаємозв'язок між лінійними промірами тварин (у ДП ДГ „Кутузівка” і ДП ДГ „Гонтарівка” ІТ УААН достовірні коефіцієнти кореляції коливаються від +0,157 до 0,887; $p < 0,05-0,001$) та їх зв'язок із показниками молочної продуктивності тварин: сила зв'язків між надоєм за лактацію та лінійними промірами будови тіла при безприв'язному утриманні вища у 1,5-2 рази від прив'язного. У цілому корови відповідають вимогам стандарту породи за типом. Безприв'язна технологія утримання має невелику перевагу за середніми лінійними промірами тварин у порівнянні з прив'язною технологією утримання.

Ключові слова: екстер'єр, лінійні проміри, індекси будови тіла, технологія утримання.

У селекційній практиці молочного скотарства значна увага приділяється оцінці й добору худоби за зовнішніми формами й пропорціями будови тіла. Це зумовлене встановленим у багатьох дослідженнях зв'язком між екстер'єрно-конституційними характеристиками тварин та їхньою продуктивністю і тривалістю господарського використання [1]. Тільки добре розвинені, здорові тварини здатні до високої продуктивності та тривалого використання [2].

Останнім часом, у зв'язку з широким впровадженням у практику інтенсивних технологій виробництва молока, підвищились вимоги до екстер'єру і конституції тварин. Це пов'язане з необхідністю консолідації стад промислових комплексів в умовах безприв'язного утримання корів за зовнішніми формами для поліпшення ефективності використання засобів механізації й автоматизації при груповому обслуговуванні худоби. В той же час порівняльна оцінка корів української чорно-рябої молочної породи за екстер'єрними ознаками, що формуються при різних технологіях виробництва молока, та її зв'язок з продуктивністю, вивчені недостатньо.

На думку Ф.Ф. Ейснера [3], порівняння промірів може не дати правильних результатів, так як величина промірів залежить перш за все від крупності тварини. Тому для точнішого порівняння необхідно використовувати індекси будови тіла.

Мета наших досліджень полягала в проведенні порівняльної оцінки екстер'єрних параметрів, взаємозв'язку між ними та їх зв'язку з показниками продуктивності корів Харківського заводського типу чорно-рябої молочної породи при безприв'язному й прив'язному способах утримання худоби.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили в ДП ДГ „Кутузівка” і ДП ДГ „Гонтарівка” Інституту тваринництва УААН. Обидва господарства мають статус племінних заводів із розведення української чорно-рябої молочної

ЗМІСТ

Технологія виробництва продуктів тваринництва

Н.Г. Адміна ОСОБЛИВОСТІ ЕКСТЕР'ЄРУ КОРІВ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ПРИ РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ УТРИМАННЯ.....	3
Н.Л. Балагуровська МІНІМІЗАЦІЯ СТРЕСОВИХ СИТУАЦІЙ КОРІВ ПРИ ПЕРЕФОРМУВАННІ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ГРУП НА ФЕРМІ	8
Р.М. Дібіров ЗНАЧЕННЯ ПЛОЩІ ВІДПОЧИНКУ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ КОРІВ ПРИ БЕЗПРИВ'ЯЗНОМУ УТРИМАННІ НА ГЛИБОКІЙ ДОВГОНЕЗМІННІЙ СОЛОМ'ЯНІЙ ПІДСТИЛЦІ	12
Н.В. Косовненко МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОЗНАКИ ВИМ'Я КОРІВ РІЗНИХ МОЛОЧНИХ ПОРІД.....	18
С.М. Піскун ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ СВИНЕЙ ДО РІЗНИХ ВАГОВИХ КОНДИЦІЙ	22
В.П. Савран, Т.Ю. Трускова, А.В. Чехічин МЕТОДИКА ОЦІНКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ МОЛОКА ЗАЛЕЖНО ВІД СТУПЕНЯ ЗАБРУДНЕНOSTІ ПОВЕРХНІ ТІЛА КОРІВ	29

Біотехнологія репродукції сільськогосподарських тварин

М.Г. Саминіна АНАЛІЗ ЗМІН ВАГІНАЛЬНОЇ ТЕМПЕРАТУРИ У КОРІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ СТАДІЇ ЕСТРУСУ	36
О.В.Ткачов, О.Б.Сушко ВПЛИВ ОКРЕМИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОТРИМАННЯ І КРІОКОНСЕРВАЦІЇ СПЕРМИ ТА ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ КОНЕЙ.....	42
О.В.Шахов ВПЛИВ «СЕДАЗІНУ», «КОМБІСТРЕСУ» І НАСТОЯНКИ ВАЛЕРІАНИ НА ШВИДКІСТЬ ПРОХОДЖЕННЯ КАТЕТЕРОМ ШИЙКИ МАТКИ КОРІВ ПРИ ПЕРЕСАДЦІ ЕМБРІОНІВ	48
Ю.Ю. Шахова, О.Д. Бугров УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ СИНХРОНІЗАЦІЇ СТАТЕВОЇ ОХОТИ У КОРІВ ТА ТЕЛИЦЬ.....	52

Генетика, розведення та селекція сільськогосподарських тварин

О.О.Алещенко ВИКОРИСТАННЯ ІМУНОГЕНЕТИЧНОГО АНАЛІЗУ У ВІДТВОРЕННІ КОНЕЙ РИСИСТИХ ПОРІД.....	60
--	----

<i>І.В. Білоус</i> ТЕХНОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ ДОБОРУ КОНЕЙ ДЛЯ КІННОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГІРСЬКОГО КРИМУ	63
<i>Т. М. Ковальова</i> ОЦІНКА ГЕНЕТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ В ПОПУЛЯЦІЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ВЕРХОВОЇ ПОРОДИ КОНЕЙ	70
<i>О. Корнієнко</i> ВПЛИВ РІЗНОГО РІВНЯ КРОВНОСТІ НА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОДНЯКУ РОСІЙСЬКОЇ РИСИСТОЇ ПОРОДИ ЗА АМЕРИКАНСЬКОЮ СТАНДАРТБРЕДНОЮ ПОРОДОЮ	75
<i>В.І. Логвіненко</i> ВПЛИВ ЧЖЕНЬ-ЦЗЮТЕРАПІЇ НА ІМУННИЙ СТАТУС І ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ФУНКЦІЮ КОРІВ	80
<i>Ю.В. Ляшенко, А.П. Герілович, О.С. Солодянкін, В.В. Ляшенко</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЕТАПІВ ПЛР-АНАЛІЗУ МІКРОСАТЕЛІТНИХ ЛОКУСІВ ГЕНОМА ШОВКОВИЧНОГО ШОВКОПРЯДА (ВОМВУХ MORI L)	84
<i>І. М. Мартинюк</i> ТРИВАЛІСТЬ СТАТЕВОГО АКТУ ПРИ РІЗНІЙ ІНТЕНСИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КНУРІВ	92
<i>В.О. Медведєв, О.М. Церенюк, О.В. Акімов</i> ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ ПРИ РІЗНИХ ПОЄДНАННЯХ	95
<i>О.М. Панченко</i> ВПЛИВ МУТАНТНОГО ГЕНА WHITE НА БІОЛОГІЧНІ І ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННІ ПОКАЗНИКИ ШОВКОВИЧНОГО ШОВКОПРЯДА	101
<i>І.В.Ткачова</i> ТИП ТА ЕКСТЕР'ЄР КОНЕЙ ЧИСТОКРОВНОЇ ВЕРХОВОЇ ПОРОДИ.	106
<i>Т.О.Товстокора</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ПЕРЕДПОДРОМНОГО ТРЕНІНГУ МОЛОДНЯКУ КОНЕЙ ЧИСТОКРОВНОЇ ВЕРХОВОЇ ПОРОДИ В УКРАЇНІ	113
<i>М.А.Хватова</i> РЕЗУЛЬТАТИ ТРИВАЛОГО РОЗВЕДЕННЯ СВИНЕЙ УЕЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ МЕТОДОМ „ЗАКРИТОЇ ПОПУЛЯЦІЇ”	119
<i>О.М. Церенюк</i> ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТУ ГЕТЕРОЗИСУ ПРИ РЕЦИПРОКНОМУ СХРЕЩУВАННІ СВИНЕЙ	124
<i>Н.М. Шкавро, В.І. Россоха, А. Радко</i> АНАЛІЗ ГЕНЕТИЧНОЇ СТРУКТУРИ М'ЯСНИХ ПОРІД ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ МІКРОСАТЕЛІТНИХ МАРКЕРІВ ДНК	129

Фізіологія сільськогосподарських тварин

О.В. Ахтирський, С.О. Шаповалов, І.А. Іонов, А.С. Григор'єва, Н.Ф. Конахович, М.Г. Бухаріна
ІМПУЛЬСНА АКТИВАЦІЯ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ
У ТЕЛЯТ В РАНЬОМУ ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ 136

О.П. Оренчук; В.О. Костенко
НО-ЗАЛЕЖНІ ЗМІНИ ВІЛЬНОРАДИКАЛЬНИХ ОКИСНЮВАЛЬНИХ
ПРОЦЕСІВ У ШКІРІ ТВАРИН ЗА УМОВ ТРИВАЛОГО
НАДХОДЖЕННЯ В ОРГАНІЗМ НІТРАТУ НАТРІЮ 142

Кормовиробництво та годівля сільськогосподарських тварин

О.З. Злотін, Н.В. Ісіченко
ЕКСПРЕС-МЕТОД ОЦІНКИ БІОСТИМУЛЯТОРІВ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ КОМАХ..... 148

О.М. Курнаєв, Л.Г. Нікітенко, В.М. Костенко, К.М. Сироватко,
З.П. Шуткевич
СИЛОСУВАННЯ КУКУРУДЗИ З КОНСЕРВАНТОМ "БІОКОНТ"
У ВИРОБНИЧИХ УМОВАХ..... 153

Г.Л. Прусова
ПЕРЕВІРКА НЕШКІДЛИВОСТІ Ї МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ
ХЛОРИСТОГО КАЛЬЦІЮ У ГОДІВЛІ ТВАРИН 157

Б.М.Газиев
МЕТОДИЧЕСКАЯ СХЕМА РАСЧЕТА КАЧЕСТВЕННЫХ
ХАРАКТЕРИСТИК КОМБИКОРМОВ И РЕЦЕПТА
БАЛАНСИРУЮЩИХ ДОБАВОК ДЛЯ ЖИВОТНЫХ.....163

Ю.Ф. Дехтяр
ВПЛИВ ЗГОДОВУВАННЯ ХІМІЧНО КОНСЕРВОВАНИХ РИБНИХ
ВІДХОДІВ НА ЗАБІЙНІ ТА М'ЯСО-САЛЬНІ ЯКОСТІ МОЛОДНЯКУ
СВИНЕЙ.....166

Економіка сільськогосподарського виробництва

В.П. Савран, Ю.В. Версаль
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ АНАЛІЗУ ІЄРАРХІЙ ДЛЯ ОЦІНКИ
ВАЖЛИВОСТІ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА РАЗОВИЙ УДІЙ
МОЛОКА КОРІВ 172

Історія сільськогосподарської науки

В.В. Кунець
КОНЯРСТВО НА РУБЕЖІ СТОЛІТЬ (XIX -XX СТ.) 184

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Випуск 99

Заснований у 1971 р.

Відповідальний за випуск: **Вакуленко І.С.**

Упорядник: **Коняга В.М.**

Технічне редагування та коректування,
дизайн обкладинки та комп'ютерна верстка – **Гончаренко Л.В.**

Літературне редагування іноземної мови: **Андренко Ю.Є.**

Бібліографічне коректування: **Кунець В.В.**

Друк та тиражування – **Лелюк В.П.**

Підписано до друку 27.01.09. Формат 70х100 /16

Гарнітура Таймс. Спосіб друку - різнографія

Ум.др.арк. 11,7. Наклад – 100 прим.

Зам. № _____

Оригінал-макет і друк виконано
в Інституті тваринництва УААН

62404, Харківська обл., Харківський р-н,
п/в Кулиничі, ІТ УААН